

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1890, cu prețul cel mai moderat, ce se pōte vedē în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignatiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se pōtă ceti.

Se atrage atentiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfērșese cu ultima Martiu 1890, să innoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea tōiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espeditiune se face prin lipirea unei așii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 28 Martiu.

Este fapt ađi, că împēratul Germaniei s'a pus în fruntea miscărilor socialiste, ca odinioră Constantin cel mare în fruntea creștinismului. Precum acesta cu ajutoriul creștinismului și a putut asigură tronul, așa acesta, cu ajutoriul poporului ingenunchiat și stors voesce să mântuască imperiul — altcum prea destul de consolidat — de pericolul, ce l amenință din partea lucrătorilor și a clasei muncitōre, care strigă după pāne și după traiu onorabil după munca sa. În imperiul german era dată parola „capitalul e putere“ și acēsta putere a fost spriginită de cancelariul de fer, de partide, de cartele, spriginită de național-liberali în contul sērmanului popor muncitoriu. Acēsta parolă, de când cu cunoscutele manifestațiuni ale împēratului german în cestiunea lucrătorilor s'a schimbat și se pare a fi devenit o altă devisă la cārmă „omul e putere“ și omul trebuie ridicat din miserie, trebuie ajutorat și înlesnitate tōte mijlōcele de traiu.

Nu mai suferē indoelă, că aici este de a se căută și conflictul, ce s'a escat între împēratul și fostul seu cancelariu, și nu mai suferē indoelă, că din acēsta cauză a trebuit să părăsēscă postul seu idolul poporului german.

Aderent al doctrinelor profesate cu atāta des-toinicie de Lasalle și Tainne, că adecă instituțiunile sociale și nu cele politice contribue la fericirea po-

pōrelor, împēratul german se dovedesce de un bār-bat cu limpedi vederi, și numai acestor vederi este de a se atribui, că el s'a pus în fruntea miscărei și că ómenii, ce și-i a ales de consilieri în sfatul seu, încă sunt tot de aceste vederi. Europa va trece deci în un nou stadiu de evoluțiune, tocmai acum la finea seculului al XIX-lea, și noi ca popor per eminentiam democratic, roii poporul român, avem datorria ca să urmārim pas de pas desvoltările lucrurilor din Germania, căci sistemul feudal și la noi a lāsāt urme afunde.

Aristocrația poporului român în secul al XVI și XVIII-lea a părăsit întâiu legea, apoi limba stră-bună și a trecut în castrele străine, cu averi cu tot. Sāngele, ce l'a vērșat poporul român pentru apērarea patriei de turci, a fost ce e drept remunerat prin acordarea de averi și ranguri, dar posesorii acestora, trecēnd în castrele celor mai favorisaiți de impregiurări și de sōrte, averile aceste s'au folosit și se folosesc nu pentru scopuri naționale romāne și pentru biserica la care au aparținut, ci pentru scopuri străine. Nici nu le mai reclamām pentru noi, căci este scrisă în cartea vieții, că omul nimica nu urāsce mai mult, ca aceea de ce s'a lāpēdat odată, și convingi, că renegații nostri nu au nici o scānteie de iubire pentru poporul român, îi lāsām să continue a trăi în ticna pe care o au ales strămoșii lor, lāsānd poporul fără pic de rađim și fără nici un ajutoriu și māngāiere.

Tot ce ne dōre e, că vedem, că pe când alții au latifundii erēdite și donate, bietul popor ērna tremurā de frig, vara face đile de lucru pentru o visuină în care locuiesc și în care nu intrā nici aer nici lumină, ca intrat în ērnă, să între și miseria și golātatea cu el în aceea odaie și ca copii lui să nu mai aibā nici đile cu sōre nici sērbātōre. E mare credința la poporul nostru, Dđeu în care el și pune și și-a pus totdeuna nādejdea i dā sānētate și tārie, ca să invingā aceste miserii, dar în urma urmelor tot ar fi de dorit ca să i se croēscă și lui o đii mai bună.

Suntem în săptămāna patimilor și poporul nostru în adevēr pātimesce nu numai o săptămānă în an, ci pātimesce de un lung șir de ani tocmai din cauză, că cestiunile agrare și au aflat rezolvirea lor tot în defavorul lui. Plătīt au decime pentru vii, uitā se acum cu ochii cum statul rēscumpērā regaliile și alții iau banii și hārtiile în māni, trecut au preste capul lui vremuri grele și tōte aceste poporul român cu bārbāție proprie martirilor din testamentul vechiu și nou le a suportat fără ca să se misce, fără ca să dea semne de nemulțāmire cum o fac alte popōre și alte clase de ómeni în alte state.

Departē dela noi de a provocā poporul la nemulțāmire, acēsta nu e meseria nōstră, datorința nōstră este de a lucrā ca să se aplaneze relele de cari suferim, ca cu tōții să ne simțim bine, să fim mulțāmiți și cu tōții să jertfim, ce avem mai scump pentru țērā.

Nisce parveniți, nisce ómeni, cari au de principiu „ubi bene ibi patria“ s'au virit între noi, au bāgat în mod māiestrit discordia, au făcut apropierea imposibilă și noi în fața acestor uneltiri stām uimiți, dar totdeodată māhniți.

Ne māhnim, când vedem, că legile, ce se fac se fac cu tendențe de centralizare și cu scop de a pregāti terenul pentru magiarisarea cu forța, bine sciind noi, că acēsta este imposibil de a se ajunge și bine sciind, că cei ce țes firele aceste drācesci, nu sunt magiarii cei adevērați și mostenii cei ce au trāit și luptat cu noi la bine și la rēu, ci nisce lāpēdături din alte nēmuri și din alte țēri, cari aici au aflat cele mai ușōre mijlōce de traiu.

Nu suntem deci pentru resturnarea ordinei legale, perhorescām pre tot natul de a se asociā cu vederile socialistilor și nihilistilor din Germania și Rusia, cari în cutezanța lor merg pānā a amenința și tronurile din temelii și totdeuna sfātuim pe poporul român, ca între marginile legēi să se des-volte, între marginile bunei cuviințe să se invērte și dorim, că dacā lucrarea nōstră este o lucrare a păcei și a armoniei, nici alții să nu ne impingā în mod māiestrit la socialism. Prea s'a ingreunat modul de traiu, pānā s'au indatorat ómenii de nu mai pot plătī nici cametele după capitale, și dacā acēsta s'a făcut în 20 de ani, trebue că și statul cu politica lui a contribuit ca lucrurile să se des-volte atāt de nefavorabil pentru popōrele conlocuitōre. Reformațiunea în Germania s'a ivit, și valurile sau și lātit pānā în Transilvania, socialismul tot acolo își ridicā capul și nu am dorī ca să avem de a luptā pe lângā alte miserii și cu acest rēu, a le cārui urmāri nu sunt de prevēđut. Poporul ađi nu scie ce va se đicā cuvēntul grevā, holdēle nu rēmān ađi neplivite de mānile lui, nici nu se scuturā de cōpte ca să nu prindā secerea în mānā, fēnațele se cosesc la timp tot de popor și tōte lucrurile cele grele el le sēvērșesc, deci ar fi timpul suprem ca și pentru acest popor să se facā ceva, ca să nu i se lungēscă săptămānile patimilor preste tot anul. Pōrtā în mare parte vina și poporul, că nu și a sciut croi o sōrte mai bună, sunt de condamnat vițile, ce s'au incubat în sinul poporului, dar în genere sērācia și miseria s'ar localisā la unele familii netrebnice și nu ar fi generalā, cum e, dacā s'ar urmā o altā politicā agrarā, și dacā ar

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriā.

Pilde filosofesti de pre limbă cea prōstā grecēscā tālmācite romānesce.

(Urmare.)

821. Cinstea și socotița între preteni se cade să fie de cātrā amēndouē părțile.

822. Nebunul cu nebunia lui face aceea ce și înțeleptul cu înțelepciunea lui.

823. Pochta vieții zātichnesce mari și frumoșe lucruri și aduce deletnicie și lene.

824. Cāt ar fi de scurtā viața de nu o ar lungi nādeșdea; nici un om în lume nu pōte să se chieime cu adevērat om, fără numai cel ce nu se încredințēzā la nimenea.

825. Nādeșdea este o soție minunată, și măcar că ea nu ne povāțuesce pururea la ceea ce pochim, ērā încāși însoțirea ei ne place.

826. Cel ce vēnezā mārğāritariul, se afundā în mare, și cel ce pochtesce māriri, trece nopțile cu priveghiare.

827. Cei mari însuflețiți se ivesc, când au pu-tință să facā bine, și se ascund, când sunt sērāci, nesupārānd pre nimenea cu cererea.

828. Când veđi pre sērāc la ușa bogatului, cāesce norocul sērācului, că are trebuință dela bogat, și cāesce norocul bogatului pentru dragostea, ce are spre avere; ēr când veđi pre bogatul la ușa sērācului, laudā pre cel sērāc, că n'are lipsā de nici un lucru, și laudā și pre bogat pentru cinstea, ce face sērācului.

829. Vorōvele cele îndelungate sunt supērātōre și la cei suferitori și la cei înțelepți.

830. Cāt este cartea mai grōsā, atāt mai mult ne îngreuēzā mānile, dar încāși nu este alt lucru mai bun decāt dēnsa.

831. Socotesce-te vreodată, că aceea ce iubesci este un burduf plin de sānge și de óse.

832. Cel ce va să fie domn mare, mērgā adesea la curțile împēraților, că va dobāndi aceea ce pochtesce.

833. Trei lucruri apropiē pe om la împērați, meștesugurile cele frumoșe, bogāțiile și buna limbuție.

834. Nu este înțelepciune a umblā pre o cale, ce nu o sci.

835. Trei lucruri fac împērația a unui împērat să fie mulțāmitā: deletnicia, ce dā la ómeni să se apropiē de dēnsul, dreptatea, și îndurarea.

836. O poveste, ce deodată s'a povestit, se chiamā, că este vechiā.

837. Într'acēstā vreme a-și arāta nestine invēțătura și istețimea lui este ca cum ar lāpēdā mārğāritariul din adins, ca să-l pērdā.

838. Nu te jelu cātrā lume, pentru-că ce bine poți așteptā dela dēnsa, că de vreme ce înșiși împērații pātimesc, dar sērācul ce odichnā va să afle; ēr de pochtesci odichnā, o vei aflā în viața cea si-hāstrēscā.

839. Cel ce are bunătate, ocrotescē bunătatea precum și diamantul curățescē pre diamant, și pre bunătate acela ocrotescē, carele o laudā și acopere greșalele altora.

840. Bunătatea numai este în lume, că s'au luat mieria, și au rēmas vespile.

841. De puținā cinste este vrednic pretenul, ce face țirmonii.

842. Am putē să trăim cu norocire, de n'ar pune țirmoniile pedeci la mijloc.

843. Cu cei străini se cade să faci țirmonii, ēr nu cu pretenii.

844. Mai cu supērare este a slugi unui bolnav, decāt a fi tu bolnav.

845. Fieste cine după dregătoria lui are și primejdiile lui, și nu este nimenea fără primejdie.

(Va urmā.)

face înlesniri pentru popor ca să p^otă trăi mai ușor și mai cu tihnă, și acesta datorința cade în sarcina statului în prima linie.

Revista politică.

Pe terenul politice interne a monarhiei noastre putem dice, că domnesce deocamdată o liniște absolută. Scirile, că în sinul ministerului s'ar fi ivit divergințe de păreri și că ele ar fi fost așa de acute, încât să prov^oce o crisă ministerială, află tot mai puțin cred^om^ont.

Ele au fost colportate mai cu s^emă din cestiunea proiectului pentru decentralizarea tabelor, proiect, care încă nici până acum nu e stabilit pe deplin. El pretinde mari jertfe și echilibrul bugetar, ce pare a fi început a se stabili, de sigur va suferi erăși sdruncinare.

Ministrul președinte ungar a petrecut de altfel în zilele din urmă în capitala imperiului. Cu t^ote că petrecerei sale în Viena nu i se atribue o importanță mare politică, ea e adusă în combinațiune cu programul lucrărilor parlamentare pentru primăvară și în special pentru delegațiuni.

Din partea regimului austriac se stăruiesc cu multă insistență, ca dielei provinciale a Boemiei să-i fie posibil ca într'o sesiune de trei săptămâni să desbată proiectul făcut în consonanță cu decisiunile conferinței de împăcare și cu finea lui Maiu să-și termine lucrările. Conchiemarea delegațiunilor va fi deci pe la începutul lunii lui Iunie.

În ultimele săptămâni ale lunii lui Aprilie, sau în primele zile ale lunii lui Maiu se vor duce la Viena ministrul-președinte Szapary cu ministrii Weckerle și Fejervary și obiectul discușiunilor ministeriale îl va formă stabilirea definitivă a bugetului comun pe anul 1891. Bugetul armatei se compune acum. Foile vienesedau acum sigură scirea, că el se va prezenta delegațiunilor sporit, și că sporierea se reduce la spesele cu pravul fără fum și la unele organizațiuni nouă, ce le pretinde administrațiunea armatei.

În camera României s'a urmat discușiunea bugetului; ea a dat loc la unele obiecțiuni și critice din partea opozițiunii. Compunerea bugetului însă promite o economie mare, fără a se desființa serviciile actuale. Reducerile însemnate, ce s'au făcut la fondurile secrete și în alte direcțiuni nu vat^emă de loc organismul vital al statului. Prin desființarea agiului statului beneficiază de circa 7 milioane anual dela plata datoriei publice în străinătate. Prin conversiunea, ce o pregătesc guvernul, anuitățile vor rămănea staționare, cu t^ote că se va contractă anul acesta 22 milioane pentru creațiunea de șosele, 10 milioane pentru echipament și 15 milioane pentru fortificări. În doi ani guvernul a realizat în favoarea statului un beneficiu anual de 9 milioane, ceea ce reprezintă un capital de 200 milioane afară de economiile proprii dișe, pe care le-a realizat statul, fără ca nici o reducere să se fi făcut în vre unul din serviciile publice.

Banii, ce s'au redus în fonduri secrete și în comisuni a permis guvernului să se sporască bugetul cultelor și instruciunii publice. Așa în bugetul din anul trecut s'a admis un spor de 600,000 fl. pentru înființarea de școle nouă și pentru salarii la profesori, ér în bugetul din 1890—91 s'a înscris o sumă apr^ope întreit mai mare.

O mare încordare s'a încins între foile germane și cele englese din cauza că Emin Pașa a trecut

în serviciul Germaniei și promov^eză astfel în mod însemnat politica colonială a Germaniei. Anglia carea voesce cu ori-ce preț a pune cap^et estinderei germane în teritoriul Africeii Ostice a început o acțiune energică, ér pe Emin Pașa 'l prezintă ca pe un trădător al intereselor englese.

Turcia geme și acum sub grelele poveri, ce i lea încărcat Rusia, încât nu p^ote face nici un pas fără a fi amenințată, ca să plătescă restul despăgubirei de răboiu. În timpul din urmă înalta P^ortă a voit să introducă mai multe reforme atât în administrațiune, cât și în armată și spre scopul acesta a promis a face o conversiune. Ochiul Rusiei a pândit și a provocat din nou, ca P^ortă se plătescă restul despăgubirilor.

Cestiuni scolare.

Friderich Fröbel. — Asilele de copii. — Scopul lor, mijlocele. — Asilele de copii în Ungaria. — Proiectul ministrului Csaky, pentru înființarea de asile. — Câte va obiectiuni la proiectatele asile de copii.

În timpul din urmă s'a vorbit mult în patria noastră despre asilele de copii. Credeam dar și eu, că nu e superflu a me ocupă mai de apr^ope de aceste instituțiuni umanitare. Vorbind însă despre asilele de copii, și voind a ar^etă genesa lor, precum și nobilele intențiuni, de cari a fost condus inițiatorul lor, nu poți să nu vorbesci de Friderich Fröbel, părintele asilelor de copii.

Fröbel, și asilele de copii sunt noțiuni, ce se țin strins la oaltă.

Friderich Fröbel, s'a născut la 21 Aprilie 1782 în Oberweissbach, — un sat în principatul Rudolstadt — Turingia. Prima educațiune o cap^etă în casa părintescă dela tatăl seu, carele era preot. Dela anul al 10—14 a cercetat școlă poporală din orașelul Stadtilm. Se distingea Fröbel în comput, și prin un viu interes față de natură. A petrece în aerul liber — în câmp — era una din plăcerile lui Fröbel.

În etate de 16 ani a mers Fröbel la un silvanist în pădurea turingică, la care se ocupa pe lângă studiile silvanistice cu geometria, și măsurarea la câmp. În 1799 a mers în Jena la universitate, unde a luat ore de matematică și științele naturale. În 1805 Fröbel merge în Frankfurt de pre Main, aici face cunoscința cu un director de școlă Gruner, un adict a lui Pestalozzi. La indemnul lui Gruner, Fröbel intră ca învățatoriu în institutul lui; dar în scurt timp s'a convins, că nu are pregătire de ajuns pentru cariera de învățatoriu. Insuflețirea cu carea vorbea Gruner despre Pestalozzi st^ernⁱ în Fröbel dorința de a ved^e pe Pestalozzi. În anul 1808 plecă Fröbel încă cu doi prunci ce-i instrua — la Pestalozzi în Ifferten. Aici petrecu 2 ani, instruind și însușindu-și atât în teorie, cât și în pracsă principiile lui Pestalozzi.

Nu era însă multămit nici decum cu sistemul de crescere a lui Pestalozzi, precum nici cu altele, ce erau în val^ore.

Idea de a reformă educațiunea, 'l preocupa neîncetat. Nu era însă destul de apt, ca idea ce-l preocupa să-o p^otă pune în pracsă. De nou s'a dus la universitate în Göttingen, în Berlin. Pre la anul 1813—14 luă parte ca voluntar în resbelul german de eliberare.

Mai târziu a obținut un post de inspector la museul mineralogic din Berlin.

În 1817 de nou s'a reintors la cariera de învățatoriu în Keilhan, în Rudolstadt, împreună cu trei amici a înființat un institut, unde încercă a și

pune în pracsă teoria lui despre educațiune. Institutul însă căd^u. Fröbel și publică acum opul seu: „Menschenerziehung“ carele în esență nu conține lucruri nouă și deosebite de a le lui Pestalozzi. Pe la anii 1831—1836 a petrecut mai mult în Elveția, în Germania, Berlin, ocupându se exclusiv numai cu formarea unui sistem, după care să p^otă instrua și educă pruncii în etatea antescolară dela 3—6 ani.

O viață de om a consumat Fröbel, până ce a fost în stare a pune în pracsă sistemul seu nou de educațiune, neîncercat de nimenea. În anul 1840 în al 58 lea an al etății, a înființat Fröbel, primul asil de copii, sau prima grădină de copii (Kindergarten) în Blankenburg. Acesta grădină de copii, era menită ca să-i câștige lui Fröbel o frumoasă pagină în istoria pedagogiei. Institutul deschis de Fröbel, în care a primit prunci de etatea antescolară s'a numit „grădină de copii“, fiind că pe lângă edificiul, unde ocupă Fröbel pe micii scolari, mai era și o grădină anume întocmită, în care și petreceau elevii o mare parte din timp cu jucării și alte ocupațiuni.

Deși înaintat în etate Fröbel a lucrat din respecter cu cuv^entul, cu fapta și în scris, pentru răspândirea grădinelor de copii. Bărbat escelent, m^estru, neîntrecut în tractarea cu pruncii, ori cine venea în atingere cu el, și-l vedea cum lucra, ca și inspirat de D^oșu se simția atras de el și devenia aderent al lui.

Marele pedagog Diesterweg, nu putea să laude din destul pre Fröbel. Timp de 10 ani grădinele de copii se înmulțiră în Germania, Francia, Anglia etc.

Însă ca ori și care instituțiune nouă, grădinele de copii, au dat și de obstacole. Anume în urma activității filantropistilor, și sub impresiunea ideilor reformatorice, ce puseră în miscare întreg apusul, grădinelor de copii au început a li se ascrie tendențe socialiste și ateiste. Biserica nu le vedea cu ochi buni. În Germania — patria pedagogilor renumiți — ministrul Raumer la anul 1851 prin ordinațiune interdicte grădinele de copii.

Ei, dară acum grădinele de copii ocupaseră teren de ajuns, cu mult mai mult, ca ele să p^otă fi interdise în alte state. Fröbel put^u murⁱ linisnit la anul 1852.

Săm^ența aruncată de el, aduse r^ode. Venitoriul asilelor de copii era asigurat, pentru totdeauna.

Paralel cu răspândirea grădinelor de copii s'au înființat și preparandii pentru pregătirea de crescători, pentru asile. Căci trebuie se notăm, că asilele de copii sunt cond^u se de femei.

Să vedem, care era punctul de m^ancare al lui Fröbel întru înființarea asilelor de copii. Basa planului seu reformatoric era; „că omul ca membru al întregului în analogie cu viața naturii organice trebuie să se desv^olte armonice. Afară de casă, afară de familie, omul este un ce de sine stătătoriu, și totuși e membru a unei comunități mai mari, și ca atare trebuie să simță de mic. Familia ca atare nu p^ote să lucre în deajuns, și este necesară școlă la prunci până la 6 ani.

Aici prin jocuri comune, și ocupațiuni comune pruncii să dedau a se privi ca membri acelea și comunități mai mari, în carea intră la eșirea din școlă Fröbel prin asilele de copii, voesce să vină în ajutorul familiei, și educațiunea de casă să o întregescă și îmbunătătescă atât spiritualminte, cât și corporalmente.

Scopul grădinelor de copii după-cum sunt ele întocmite astăzi în cele mai multe state este: ingri-

O Anecd^otă

cu privire la cele „365 anecdote și glume adunate, prelucrate și arangiate de Titu Vespasian Gheaja, spiritual gr. or. la institutul corectoriu reg. etc în Gherla.

(Încehere.)

Se dovedia, că primitorii s^anteii taine a nunții ajung fericiți numai, dacă păzesc cu scumpătate învățăturile Domnului Christos și ale s^antilor sei apostoli referitoare la acesta și anume: dacă se stim^eză, se iubesc, se respectă unul pe altul; sunt fideli unul altuia; au încredere unul în altul, cred unul altuia; muncesc cu bărbăție, păstrăză cu înțelepțiune unul și altul; își implinesc cu sinceritate în liniște și în armonie datorințele lor familiare și sociale. Cu un cuv^ent privesc unul în altul: înțelepciunea, religiositatea și moralitatea personificate.

Apoi ved^end copii în casa părintescă săv^erșindu-se fapte crestinesci, fresce că le imit^eză pe acelea, astfel și ei sporesc în purtări bune și frumoșe și ajung a fi binecuv^entate pentru societatea omenescă.

Prin astfelu de învățături despre val^orea s^antelor taine și altor or^endueli ale bisericeii crestine, prin învățături despre drept, datorința și alte noțiuni ale moralității scia vrednicul paroch a face

din poporeii sei creștini buni și omeni de omenie.

Apoi lucru firesc!

Unde parochul p^ortă în s^antita sa dr^eptă toiașul apostolesc cu fidelitate și cu demnitate: acolo nici decum nu p^ote ajunge un cărcimariu a fi conducătoriu și despotul poporenilor; acolo înțelepciunea, religiositatea și moralitatea nu pot fi privite ca anachorismii, acolo beția, cărțile, depravațiunea nu pot cucerⁱ inimile ca nisce obiecte de bon ton acomodate timpului!

Astfelu cultivați și educați fiind românii din comuna R. nu putea dară nici Moș Trochin suferi, ved^end, că ia cineva cele s^ante în deșert.

Era ziua nasterii lui Moș Trochin. Toți ai sei din apropiere și din depărtare veniră la d^ensul ca să-l gratuleze. Îi aduseră și daruri: cununite de flori și alte obiecte plăcute; ér unul dintre strănepoți îi oferⁱ cărticica cu cele „365 de Anecdote și Glume“ sciind, că moș Trochin de nimic nu se bucura așa tare, ca când îi dă de ochi câte o carte românescă, scrisă pentru popor.

Moș Trochin în adev^er s'a bucurat f^orte mult de acel dar, și încă cu at^ata mai mult, că cartea era scrisă de un preot; apoi dela un preot era el pe basa esperințelor sale convins, că va primⁱ și în scris: nici decum alt cevași decât îndrumări, poze și învățături s^ante.

Deci saltându i inima de pi^osă bucurie a invitat pe cei prez^enti, dic^endu le: „Sedeți, dragii mei, să aușim s^anteile învățături religioșe și morale, cuprinse în acesta cărticică scrisă chiar de s^antița m^ană a unui luminat și cuvios părinte suftesc!“

Toți se aședară pe câte un scaun în liniște, și răpiți de dor cătră cele s^ante și de dragoste cătră preotul, care scrisese s^anta cărticică, asteptau cu nerăbdare, să audă cât mai cur^end „s^anteile învățături.“

Moș Trochin făc^u strănepotului seu semn, să cetescă, acesta începu a ceti.

Toți ascultau cu încordată atențiune.

Cu cât inainta tin^erul cu cetirea mai în lăuntrul cărtii, cu at^ata mai mult crescea în inima ascultătorilor interesul pentru cele ce asteptau, să audă din cuprinsul ei; dar ajung^end cu cetirea pe la unele locuri și nepotrivite, moș Trochin, carele scia ceti din fața omului, ce îl apasă la inimă, ca un drept judecătoriu, se ridică majestos de pe scaun în sus și dișe: Ce pagubă, că nu t^ote aceste poze sunt de opotrivă bune.

G. C. B.

jirea pruncilor până la etatea de 6 ani, în lipsa părinților, ca ei să se pótă desvoltá, atât trupesce cât și spiritual pe deplin.

Crescătorele sunt femeile anume pregătite, și alese ără mijlocele, de cari se folosesc crescătorele în grădinele de copii de comun sunt: rugăciunea, narațiunea, cântarea, desemnul esercițiile corporali, jucăriile cu deosebite obiecte precum: mincea, globurile etc. lucruri de mână, cari nu sunt prea grele pentru prunci.

După cele premerse ușor putem sci, ce sunt grădinele de copii, ori asilele de copii, ori institutele fróbeliane. Grădinele de copii, sunt institute de crescere pentru prunci până la 6 ani. (Va urmă.)

Mostenitoriul tronului României în Academia română.

În cele următoare dăm după „Monitoriul oficial” din București decursul ședinței Academiei Române din 16/28 Martiu a. c., în care mostenitoriul de tron al României a ținut un discurs, ca membru onorariu al Academiei. Ședința a fost presidată de regele fiind de față și regina.

„Monitoriul” scrie astfel:

După-ce suveranii și principele, întâmpinați la sosire de dl M. Cogălniceanu, președinte; dl P. S. Aurelian, vicepreședinte; dl D. Sturdza, secretariu general, și de mai mulți membri ai Academiei, luară loc, dl președinte le adresă următoarea cuvântare:

„Sire!

„Academia și-a luat începutul sub glorioasă domnie a Majestății Vóstre. De aci datéză născerea ei, întemeierea ei, crescerea ei.

„Primind președenția Academiei și luând însuși parte la lucrările noastre, Majestatea Vóstră a-ți întărit încă mai mult această instituțiune; precând prezența M. S. reginei, al căreia geniu s'a vestit preste hotarele României, a înălțat academia în ochii tuturor, dându-i o splendoré netăgăduită.

„Astăzi avem fericirea de a primi în sinul acestui însemnat institut cultural pe mostenitoriul tronului.

„Noi bătrânii ne ducem: dar salutăm cu bucurie pe junele principe, ale cărui forțe ne vor întineri în restul zilelor noastre și vor îmbărbăta la muncă pe acei care rămân în urma noastră.

„Sire! Din momentul, în cere a-ți îmbrățișat cauza română și a-ți luat asupra-ve frumoasă misiune de a conduce poporul român, Majestatea Vóstră a ți fost protectorul științei și al artelor. Suntem siguri, că vlăstarul familiei Hohenzollern, care țochepe a lucră și el la edificiul național, va rămâne credincios datinelor ilustriei sale familii și căii deschise de Maiestatea Vóstră, ocrotind desvoltarea culturii naționale.

„Me opresc aci: însă nu pot să nu aduc aminte, că o resplăță frumoasă Ve astéptă, Sire, precum și pe prea grațioasă noastră regină și pe nepotul Vostru, mostenitoriu al tronului, pentru protecțiunea ce dați Academiei; căci este sciut, că știința, literale și artele nu au fost nici odată ingrate pentru suveranii, care le au îmbrățișat.

„Aclamăm dar cu o mare bucurie în mijlocul Academiei pe principele mostenitoriu ca coleg și conlucrătoriu în întinsul domeniu al științei.

La această cuvântare M. S. regele răspunde:

„Mulțămim din tot sufletul pentru cuvintele pline de simțire ce d-vóstre Ne adresați în numele Academiei.

„În fie-care an, regina și Eu, venim cu o reînviță și viavă mulțămire în mijlocul d-vóstre, unde aflăm totdeauna o primire așa de căldurosă. De astădată mulțămirea Mea e cu atât mai mare, că introduc în sinul Academiei pe iubitul Meu nepot, pe mostenitoriu al tronului. Învățând de timpuriu frumoasă limbă română și prețuind de pe acum istoria națională, atât de bogată în evenimente mari și gloriose, el scie prețuind desvoltarea și propășirea statului românesc, faptele însemnate ale trecutului, renașterea poporului nostru. Având acum pe mostenitoriu Meu lângă Mine, voiu desteptă și voiu încălđi necontentit în inima sa simțământul datoriei către țără și al iubirii de patrie, pentru-ca la timpul seu să pótă ocupá cu vrednicie locul înalt, de unde e chemat să fie un apărătoriu convins al instituțiilor țării, un spriginitoriu plin de rívnă și înfocat al limbii și al literaturii românesce, pe care am îmbrățișat cu atâtea statornicie și dragoste din ăia, când numele Meu a fost înscris în fruntea Academiei.

„Acastă onóre o pot resplăți numai prin o voință hotărâtă de a face ce este în puterea Mea, ocrotind științele și împodobind istoria națională prin fapte vrednice ale nămului românesc.

„Totdeauna îmi amintesc cuvintele lui Propertius, amicul lui Ovidiu, „in magnis voluisse sat est“.

Apoi M. S. regele, președintele de onóre al Academiei acordă cuvântul A. S. R., care rosti următoriu discurs:

„Domnilor!

„Cu inima pătunsă de recunoștință am ascultat cuvântarea preaiubitului meu unchiu, și la rândul meu, dar numai îndemnat de regele, îndrănesc a rosti câteva cuvinte înaintea acestei adunări de bărbăți învățați, în mijlocul cărora pentru întâia órá am onóre de a me aflá.

„Este în același timp și o datorie din parte mi a luá cuvântul, spre a exprímá adencul meu sentiment de recu-

noscință pentru marea distincțiune, ce Academia mi-a făcut, proclamându-me ca membru onorific al acestui înalt aședemânt de cultură națională, unde tinereța mea neîncercată se se călăuzescă de neperitórele lumini ale științii.

„Am avut fericirea, că s'au îngrijit de timpuriu a me învăță frumoasă limbă română, și mi-a fost drag să o învăț, pentru-că ea mi-a înlesnit cunoscerea deaprópe a literaturii populare, a datinelor, obiceiurilor, dar mai ales a bogatei istorii a nămului românesc.

„Am putut ceti și înțelege astfelu numărósele publicațiuni ale Academiei, care mi-a arătat, cât de mult s'a făcut pentru propășirea științelor și literelor în România. De câte ori am avut aceste scrieri înaintea ochilor, am zărit ca o vedenie minunată icóna țării însași; licărind astădată ca o schinteie luminóasă pe riul resăritén, crescú de atunci din ăi în ăi, se mări plină de vlagă și de fală, ca o stea cu rađe limpeđi pe malurile Dunării și țermii Mării-Negre.

„Iubitul meu profesor, dl Păun, mi-a insuflat dragoste pentru istoria națională, încredințat fiind, că spre a pute sci bine, cine e și cât prețuesce un popor, trebuie negreșit și mai presus de tóte să se cunoscă trecutul seu. De aceea m'a îndeletnicit de a ceti cu multă luare aminte monumentele noastre istorice.

„Datoresc și eu ca toți românii o viavă recunoștință domnului Cogălniceanu, astăzi venerabilul președinte al Academiei și care m'a întâmpinat cu așa de bine simțite cuvinte, căci prin culegerea și tipărirea cronicelor noastre mi-a ușurat apropierea de aceste comori de mari învățăminte, isvóre nesecate de fapte strălucite și de mândrie națională.

„Cum se nu fim óre mândri, când cetind acolo despre luptele vitejesci și gloriose cu toți cei mai cumplăi ai nostri vrășmași, când întâlnim numele și faptele atător voivođi însuflețiți de iubirea de moșie până la jertfă? În tóte vremile au trăit Români, și pe tron, și în rândurile poporului, care nu au uitat precum ăice Ienăchiță Văcărescu:

„Crescerea limbii românesce

„Și a patriei cinstire“.

„Câte lucruri de cel mai mare interes nu am găsit, cu o firésca și ertată mirare pentru mine, în toți cronicarii, dar mai cu sémă în cei doi mai de frunte, Miron Costin și Ioan Neculcea! Cu deosebire Neculcea m'a fermecat cu limba-i curată, cu stil împodobit cu icóna pipăite și cu așa de sănătoșe povețe. Cele patru-đeci și două de cuvinte, — cum le numesce el, — dela începutul croniceii sale sunt ca o galerie de cadre mici, dar cu măestrie zugrăvite, pe care ochiul nu se mai saturá privindu-le. Câte chipuri vii, fapte, legende, cugetări înțelepte în fie-care din ele.

„Atunci am înțeles, cum și de ce el a insuflat talentul unui Alecsandri, unui Bolintineanu. Dintre tóte însă mi-au dat de gândit vieța și întâmplările lui Milescu-Cărnul, învățatoriul lui Petru cel-Mare, purtătoriul numelui român până în Svedia, unde scria latinesce; și până în china, țera Chitailor, — ca sol al Rusiei, — și când această? Într'un timp, în care pușini s'ar fi gândit, că în România se pot desvoltá asemenea ómeni învățați și cu înalte destoinicii sufletesci. Apoi dacă acum trei sute de ani focul sfânt al științei ardea cu atâtea lumină în țera noastră, din sinul căreia se născă un Petru-Cercei, domn întreg la minte și poet plăcut, apoi Cantemirii, unul istoriograf mare, altul poet nu mai pușin mare; un Neagoe Basarab, care înălță pe walulul Argeșului cel mai mareț locaș dumneđesc, vestit în tótă lumea, cum se nu punem cea mai nestrămutată credioță în viitoriul țării noastre, binecuvântată de Dumneđeu, în care nici împilările dușmanilor, nici întunerecul unor vremi amare, n'au putut năbuși isbucnirea genului național. Când privesc înapoi la sirul atător fapte mărețe, pilde și doveđi vii ale puterilor nămului românesc, cum se nu fiu mândru, că sórtea m'a adus în această frumoasă țără, înzestrată cu atâtea daruri și cu mare viitoriu. Me voiu silí dar neîncetat a învăță, a me luminá și a ascultá povețe bune, spre a pute fi folositoriu noiei mele patrii, care m'a întâmpinat cu atâtea căldură, arătându-mi atâtea iubire.

„O dovadă nouă, cu deosebire măgulitoare pentru mine am primit-o astăzi prin înscrierea mea ca membru onorific al Academiei; încă odată ve exprím adença mea mulțămire pentru această înaltă distincțiune, de care me voiu silí a me aréță pururea vednic“.

Cuvintele mostenitoriului corónei, care inaugură intrarea sa în sinul acestui însemnat institut, dovediau, că pe tronul țării, locaș nestrămutat al ideilor generóse și aspirațiunile naționale și că limba română și datinele noastre străvechi au înalți și puternici protectori în regele și urmașul Seu: pentru aceea, temeinică și prelungită a fost miscarea produsă de cuvintele Alteței Sale Regale, cuvinte însoțite de aplause pline de simțire.

După această dl Sturdza ceti procesul-verbal al ședinții. Apoi M. S. regele binevoi a dá cuvântul P. S. S. părintelui Melchisedec, episcopul de Roman, carele vorbi despre lupta bisericii ortodoxe române contra calvinilor în vécul al 17-lea. Preasfinția Sa sfărșind cuvântul, M. S. regina s'a retras, ér' regele detete dlui Hașdeu rândul spre a ceti mai multe cuvinte din Etimologicum-Magnum Romaniae, care se face după îndemnul și din fondul instituit de M. S. regele pentru acest scop.

După dl Hașdeu, dl Dr. Felix tractă despre igienă la espoșiția din Paris.

Majestatea Sa și Alteța Sa Regală ascultară cu mult interes aceste studii științifice, înscrișe la ordinea ăilei, și

felicitară pe d-nii membri ai Academiei de chipul, cum au desvéluit materiile luate drept subiect.

La órele 5, regele declară ședința închisă și, după-ce Majestatea Sa și A. S. principele Ferdinand convorbiră încă câteva timp cu domnii membri aflați față, la órele 5 1/2 se întórseră la palat.

Varietăți.

* (Dela Curte.) Spălarea picioarelor a lor doispređece bătrâni s'a sevrășit la Curte din partea Maj. Sale monarchului cu mare solemnitate, fiind de față toți archiducii, cari se aflau în Viena. Sărbătorile Pascilor s'au petrecut în mare linisce. Maj. Sa monarchul a plecat la München cu trenul curier spre a cercetá pe principele Leopold și princesa Gisela de Bavaria. Archiducesa Stefania s'a reintors dela Meran la Viena.

* (Ministrul de agricultură în Brașov.) Primirea ministrului de agricultură în Brașov a fost imposantă. Conductul, ce l'a întâmpinat la gara din Feldióra, era compus din 1000 călăreți cu bando musicale și preste 100 de trăsuri. Brașovul vechiu a fost arborat cu stéguri. Séra a avut loc un conduct grandios de facile.

* (Patriarhatul ecumenic.) Alegerile bienele la patriarhatul ecumenic din Constantinopole s'au indeplinit în săptămána trecută. Un singur membru dintre cei vechi a rămas în postul seu, toți ceilalți au fost înlocuiți prin membrii noi.

* (Sinódele eparchiale.) Sinódele eparchiale sunt convocate pe Dumineca Tomei, cel din Arad prin P. S. S. D. episcop Ioan Meșianu, și cel din Caransebeș prin P. S. S. D. episcop Nicolau Popea.

* (Un nou ordin de cabinet al împératului german.) Impératul german a esmis un ordin conform căruia locurile, unde au se stea singuraticile trupe în biserică se fie de mai înainte destinate, așa ca îndată se se așede și se nu facă prea multă miscare prin biserică. La ordinarea locurilor se se aibă mai mult în vedere aceea, ca cel-ce cercetéză biserică se vadă pe predicatorul; de aceea împératul a poruncit ca tuturor soldaților se le fie posibil a fi cu urechia și cu ochiul asupra prediceii. Totodată a luat împératul dispoșițiuni, ca ómenii se nu privescă la el și la membrii familiei, când sunt în biserică, ci se-și vadă de rugăciune. Cine vrea se vadă pe împératul, are ocaziune, căci densus călăresce de două ori pe ăi prin grădina zoologică și cine l salută va fi resalutat; în biserică nu e locul a se uitá la împératul.

* (Ședința publică.) Societatea de lectură din seminariul diecesan din Arad arangéză pe Dumineca Tomei o ședință publică.

* (Impărțirea de premii.) Vineri séra, scrie „Timpul“, s'a făcut la noul Ateneu împărțirea premiilor esposanților români la espoșiția din Paris. Sala cea mare a Ateneului era îndesată de lume. Prințul George Bibescu a rostit o scurtă cuvântare, spre a mulțămi comitetului național și publicului român pentru sprijinul, ce-i l'au dat și grație căruia România a strălucit la espoșiția din Paris. D. G. Pallade a cetit un raport asupra participării României la espoșiție. D. Schabner a espus situația financiară, arătând, că au rămas 65,000 lei disponibili, care se vor întrebunță la o operă industrială. Apoi prințul G. Bibescu a împărțit medalie esposanților premiați în mijlocul aplauselor auditorului.

* (Deputați sinodali.) Dl George Lazar advocat în Vinga a fost ales de deputat sinodal mirean în cercul Vinga, ér' dl advocat Dr. I Suci u în cercul Chișineului.

* (O nouă închisóre de stat.) O nouă închisóre de stat a inaugurat regimul la Seghedin și se va impopolá în 1 Maiu a. c., strămutându-se condamnații dela Vaț la Seghedin. Ea are 24 chilii cu câte o feréstă. Reglementarea va fi mai strictă ca la închisórea din Vaț.

* (Inspețiunea de garnisóne.) Regele României și principele mostenitoriu de corónă vor întreprinde în luna lui Aprile o escursiune prin țără pentru a inspețiună garnisónele.

* (Podul preste Dunăre.) Firma Fives-Lille, care a luat întreprinderea pentru construirea podului preste Dunăre, și-a trimis la București personalul tehnic.

Loterie

Mercuri în 9 Aprile 1890.

Sibiu: 45 35 59 60 58

Bursa de Viena și Pesta.

Din 5 Aprile 1890

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Obligațiuni urbariale transilvane	—	—
Acțiuni de bancă de credit ung.	336.—	336.—
Renta ung. de hárte	99.25	98.80
Galbin	5.63	5.60
Napoleon	9.45	9.44

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1890

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 côle cu lustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tracteză cestuini literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Preșul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

„**Prețul Român.**” Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierieilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Preșul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Preșul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecile nôstre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dică, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumăt, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Preșul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarul. Novelă originală de Emilia Lungu. Preșul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Preșul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Preșul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novejii: „**Idealul pierdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Preșul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Preșul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Preșul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preșul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Preșul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê de G. Simu. Preșul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê. Preșul 10 cr.

El trebuie sê se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Preșul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Preșul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Preșul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Preșul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Preșul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Preșul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Preșul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Preșul 60 cr.

Tesaurul dela Petrósa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preșul 20 cr.

Biblioteca Săténului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Preșul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Preșul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Preșul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Preșul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovanu. Preșul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsêud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preșul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Preșul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolaru din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Satsugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea I. Preșul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Preșul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Preșul unui esemplariu 10 cr.

Înflunța mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Preșul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățători și preparanși. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Preșul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețu scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — având o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, — care arêta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Preșul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ômenilor bêtrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, bun, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consângeni mai depărtați, 10 — dela consoși de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsurat tuturor cerințelor preoșmei fungente la casuri funebrale. — Preșul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Preșul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordantele tradițiunei, în două limbi — română și latină tracteză despre primatul bisericii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și lăudat și de foile străine. — Preșul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioșif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu preșul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rașiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul archidiececan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re-erate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, êr ceremoniile bisericesci, înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica nôstră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Acêsta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religioșă-morală, ce au sê o dea micilor băeși. — Preșul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în teast, — esemplariul franco e 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Preșul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sânti parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluia sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Preșul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoșe ilustrată. Preșul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Preșul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolaru de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Preșul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătorei de D-deu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Preșul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Preșul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a. [8] 44—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu preșurile cele mai bune.